

Βρυξέλλες, 13 Νοεμβρίου 2025
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2025/0222(COD)

14944/1/25
REV 1

EDUC 417
JEUN 224
SPORT 45
SOC 729
COMPET 1113
DIGIT 220
ENV 1161
CADREFIN 305
FIN 1320
IA 174
CODEC 1713

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888 — Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 16 Ιουλίου 2025 η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888. Σκοπός του προτεινόμενου κανονισμού είναι να θεσπιστεί διάδοχος του προγράμματος Erasmus+ 2021-2027, και παράλληλα να συγχωνευτούν δύο προγράμματα της Ένωσης, ήτοι το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης.

Ο γενικός στόχος του νέου προγράμματος, όπως έχει προσδιοριστεί από την Επιτροπή, είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση μιας ανθεκτικής, ανταγωνιστικής και συνεκτικής Ευρώπης, προωθώντας την υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση, ενισχύοντας τις δεξιότητες και τις ικανότητες για τη ζωή και την εργασία για όλους, προωθώντας παράλληλα τις αξίες της Ένωσης, τη δημοκρατική και κοινωνική συμμετοχή, την αλληλεγγύη, την κοινωνική ένταξη και την ισότητα ευκαιριών, εντός και εκτός της ΕΕ. Το νέο πρόγραμμα αναμένεται να αποτελέσει βασικό εργαλείο για την οικοδόμηση της Ένωσης Δεξιοτήτων, τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και τη στήριξη της υλοποίησης της ευρωπαϊκής στρατηγικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των υποκείμενων τομεακών θεματολογίων.

2. Οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την πρόταση, καθώς και τη συνολική υποστήριξή τους για το νέο πρόγραμμα. Τόνισαν ότι θα χρειαστεί αρκετός χρόνος για την αξιολόγηση του αντικτύπου και των συνεπειών του προτεινόμενου κανονισμού και των νέων πρωτοβουλιών που προωθούνται μέσω αυτού. Υπό τη δανική Προεδρία, η Επιτροπή Παιδείας συζήτησε την πρόταση έξι φορές (17 Ιουλίου, 8 Σεπτεμβρίου, 17-18 Σεπτεμβρίου, 8-9 Οκτωβρίου, 20 Οκτωβρίου και 29 Οκτωβρίου 2025). Η επιτευχθείσα πρόοδος συνοψίζεται στο τμήμα II κατωτέρω.
3. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 165 παράγραφος 4, το άρθρο 166 παράγραφος 4 και το άρθρο 214 παράγραφος 5, το Συμβούλιο οφείλει να ενεργεί από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.
4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όρισε τον κ. Bogdan Andrzej ZDROJEWSKI (PPE, ΠΛ) εισηγητή για τον φάκελο.
5. Επί του παρόντος εκκρεμούν οι γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών.

II. ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΑΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση στην Επιτροπή Παιδείας στις 17 Ιουλίου 2025 —την ημέρα της επίσημης διαβίβασής της στο Συμβούλιο. Στο πλαίσιο αυτό, οι αντιπροσωπίες είχαν την ευκαιρία να διατυπώσουν προκαταρκτικές παρατηρήσεις και ερωτήσεις.

Στις 8 Σεπτεμβρίου 2025 η Επιτροπή υπέβαλε στις αντιπροσωπίες την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση. Με την ευκαιρία αυτή, οι αντιπροσωπίες ανέλυσαν την εκτίμηση επιπτώσεων και τη συζήτησαν ενδελεχώς, χρησιμοποιώντας τον ενδεικτικό κατάλογο ελέγχου που τους παρασχέθηκε κατά την προετοιμασία της συνεδρίασης. Σύνοψη της αξιολόγησης και των παρατηρήσεων των κρατών μελών επί της εκτίμησης επιπτώσεων παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος εγγράφου.

Δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός αποτελεί μέρος της δέσμης προτάσεων που συνδέονται με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), ορισμένες διατάξεις του κειμένου που αντιστοιχούν στα στοιχεία που θα αποτελέσουν μέρος των οριζόντιων διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ έχουν τεθεί εντός αγκυλών και, ως εκ τούτου, έχουν εξαιρεθεί από τις συζητήσεις στην Επιτροπή Παιδείας. Οι διατάξεις αυτές αφορούν τις αιτιολογικές σκέψεις 36 και 44, τη διάρκεια του προγράμματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 (*Αντικείμενο*), το άρθρο 9 (*Προϋπολογισμός*) και το άρθρο 16.3 (*Πληροφόρηση, επικοινωνία και διάδοση*).

Στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου και στις 8 και 9 Οκτωβρίου 2025, η Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τον προτεινόμενο κανονισμό στο σύνολό του (πρώτα τα άρθρα και στη συνέχεια τις αιτιολογικές σκέψεις). Στόχος των συζητήσεων ήταν να διασφαλιστεί η καλύτερη κατανόηση της πρότασης, με την οποία προωθείται μια αναδιαμορφωμένη αρχιτεκτονική για το πρόγραμμα Erasmus+ (δύο πυλώνες που επικεντρώνονται στις «ευκαιρίες μάθησης για όλους» και στη «στήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων», και απομακρύνονται από τη δομή του ισχύοντος κανονισμού Erasmus+¹, ο οποίος αποτελείται από κεφάλαια αφιερωμένα σε κάθε τομέα που καλύπτεται από το πρόγραμμα, δηλαδή την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και σε κάθε κεφάλαιο απαριθμούνται στοιχεία ομαδοποιημένα με κριτήριο τις τρεις βασικές δράσεις). Κατά τις εν λόγω συζητήσεις, οι αντιπροσωπίες διατύπωσαν τις παρατηρήσεις και τα ερωτήματά τους, ιδίως όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της νέας δομής του προγράμματος, την απουσία επιτροπής προγράμματος και τις νέες πρωτοβουλίες, όπως οι συμμαχίες συνεργασίας για τον αθλητισμό, η μαθησιακή κινητικότητα για αθλητές και οι υποτροφίες Erasmus+ σε στρατηγικούς εκπαιδευτικούς τομείς. Τα ερωτήματα εξετάστηκαν από την Επιτροπή, ωστόσο οι αντιπροσωπίες ζήτησαν πρόσθετες πληροφορίες και γραπτές απαντήσεις, οι οποίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί. Έχει επίσης ζητηθεί κατάλογος των δράσεων που καλύπτονται από το πρόγραμμα, με ενδείξεις του είδους διαχείρισης που προβλέπεται (άμεση ή έμμεση).

Η Προεδρία συνέταξε ένα πρώτο συμβιβαστικό κείμενο² ενόψει της συνεδρίασης της Επιτροπής Παιδείας στις 20 Οκτωβρίου 2025, και ένα δεύτερο συμβιβαστικό κείμενο³ καταρτίστηκε για τη συνεδρίαση της Επιτροπής Παιδείας στις 29 Οκτωβρίου 2025.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 1).

² 12607/25.

³ 14252/25.

III. ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΖΗΤΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΜΑΔΑΣ

Στόχοι του προγράμματος

Τα περισσότερα κράτη μέλη τόνισαν ότι είναι σημαντικό να υπάρχει ένας γενικός στόχος του προγράμματος που να προωθεί την υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση, την ατομική, επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη και την περαιτέρω ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης (ΕΧΕ). Οι περισσότερες αντιπροσωπίες υπογράμμισαν ότι πρωταρχικός στόχος του προγράμματος θα πρέπει να είναι ο ΕΧΕ, και όχι η οικοδόμηση μιας Ένωσης Δεξιοτήτων ή η συμβολή σε μια ανθεκτική, ανταγωνιστική και συνεκτική Ευρώπη. Μολονότι η οικοδόμηση μιας Ένωσης Δεξιοτήτων εξακολουθεί να θεωρείται σημαντική, αντιμετωπίστηκε ως δευτερεύουσα σε σχέση με την ανάπτυξη του ΕΧΕ. Η απόδοση προτεραιότητας στον ΕΧΕ συνάδει επίσης με τη νομική βάση της πρότασης.

Διαδικασία επιτροπής

Οι περισσότερες αντιπροσωπίες επέκριναν την απουσία επιτροπής προγράμματος από την πρόταση. Ως εκ τούτου, η Προεδρία πρότεινε την επαναφορά στο κείμενο του άρθρου περί διαδικασίας επιτροπής από το τρέχον πρόγραμμα (άρθρο 22α του τελευταίου συμβιβαστικού κειμένου της Προεδρίας). Μία αντιπροσωπία ζήτησε να διεξαχθεί συζήτηση σχετικά με μια διευρυμένη διαδικασία διακυβέρνησης βάσει πρότασης που δίνει έμφαση στο να συνέρχεται η επιτροπή προγράμματος σε τομεακές συνθέσεις και στο να εγκρίνεται το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας μέσω δύο χωριστών εκτελεστικών πράξεων. Η πρόταση υποβλήθηκε στην Ομάδα και συζητήθηκε διεξοδικά. Μολονότι ορισμένες αντιπροσωπίες εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για μια νέα διαδικασία με δύο εκτελεστικές πράξεις, άλλες αντιπροσωπίες τάχθηκαν υπέρ της διατήρησης του status quo ή της καλύτερης χρήσης των υφιστάμενων δομών.

Προβολή όλων των τομέων που καλύπτονται από το πρόγραμμα

Απάντηση στο αίτημα των αντιπροσωπιών να ενισχυθεί ο εξέχων ρόλος των τομέων της νεολαίας και του αθλητισμού δόθηκε με την απόφαση να συμπεριληφθούν δύο νέα άρθρα στο κείμενο που υπέβαλε η Προεδρία (άρθρο 4α για τη νεολαία και άρθρο 4β για τον αθλητισμό). Οι συζητήσεις σχετικά με τον καλύτερο τρόπο αποτύπωσης των δράσεων που θα ενσωματωθούν στο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης και την παρακαταθήκη του βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.

Σχέση μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών και εθνικών οργανισμών

Οι αντιπροσωπίες διατύπωσαν πολλές ερωτήσεις σχετικά με αλλαγές στον ισχύοντα κανονισμό Erasmus+ όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των εθνικών αρχών και των εθνικών οργανισμών, αφενός, και της Επιτροπής, αφετέρου. Οι νέες αρμοδιότητες των εθνικών αρχών σύμφωνα με την πρόταση έχουν επίσης θέσει ζητήματα.

Με την πρόταση παρέχεται στην Επιτροπή η δυνατότητα να ζητήσει να επαναληφθεί η διαδικασία επιλογής του επικεφαλής εθνικού οργανισμού σε περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τη συμμόρφωση με ορισμένες αρχές (οι διορισμοί των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του εθνικού οργανισμού θα πρέπει να δικαιολογούνται από τη φύση της δράσης, θα πρέπει να ακολουθούν δίκαιους και διαφανείς κανόνες και διαδικασίες και δεν θα πρέπει να οδηγούν σε σύγκρουση συμφερόντων). Στην πρόταση προβλέπονται επίσης νέα καθήκοντα για τις εθνικές αρχές (συγκεκριμένα στήριξη των εθνικών οργανισμών στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έργων με μεγάλο δυνητικό αντίκτυπο και παροχή συγχρηματοδότησης για τις δραστηριότητες του εθνικού οργανισμού, η οποία είναι τουλάχιστον ισοδύναμη με τη συνεισφορά που παρέχει η Επιτροπή για την υποστήριξη των καθηκόντων του εθνικού οργανισμού που αφορούν τη διαχείριση προγράμματος). Οι αντιπροσωπίες επέκριναν τις διατάξεις αυτές και ζήτησαν επίσης ρητή αναφορά εντός του κειμένου σχετικά με τη δυνατότητα των εθνικών αρχών να ορίζουν περισσότερους από έναν εθνικούς οργανισμούς. Ανταποκρινόμενη σε όλες αυτές τις ανησυχίες, η Προεδρία πρότεινε κείμενο που περιλαμβάνει σαφέστερη περιγραφή των ρόλων και επιστροφή στις ευθύνες που προβλέπονται στον ισχύοντα κανονισμό.

Υποτροφίες Erasmus+ σε στρατηγικούς εκπαιδευτικούς τομείς

Πολλές αντιπροσωπίες εξέφρασαν την ανησυχία τους και διατύπωσαν ερωτήσεις σχετικά με τη νέα δράση που προβλέπεται στην πρόταση ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα προσδιορίζονται οι στρατηγικοί εκπαιδευτικοί τομείς, τον στατικό ή δυναμικό χαρακτήρα της δράσης, τον αντίκτυπο που θα έχει στον προϋπολογισμό του προγράμματος, το πεδίο εφαρμογής (κοινά πτυχία ή εθνικά προγράμματα) και την υλοποίησή της (άμεση ή έμμεση διαχείριση), καθώς και τα οικεία επίπεδα εκπαίδευσης [ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ) επίπεδα 6, 7 και/ή 8]. Η Επιτροπή εξήγησε ότι όλα αυτά τα στοιχεία δεν έχουν ακόμη αποφασιστεί. Μία αντιπροσωπία εξέφρασε επίσης ανησυχία σχετικά με το αν μια τέτοια πρωτοβουλία θα ήταν σύμφωνη με τις Συνθήκες. Μολονότι ορισμένες αντιπροσωπίες αναγνώρισαν την ανάγκη για δράσεις που στοχεύουν στις ελλείψεις δεξιοτήτων, οι περισσότερες αντιπροσωπίες διατήρησαν τις επιφυλάξεις τους ως προς την προτεινόμενη νέα δράση μετά τις εξηγήσεις που έδωσε η Επιτροπή. Διαπίστωσαν επίσης ότι το πλαίσιο που παρείχε η Επιτροπή ήταν ασαφές και αμφισβήτησαν την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και τον δυνητικό αντίκτυπο στον συνολικό προϋπολογισμό σε περίπτωση θέσπισης υποτροφιών για ολόκληρο το πρόγραμμα.

Αθλητές

Αρκετές αντιπροσωπίες είναι επιφυλακτικές όσον αφορά την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος όσον αφορά αυτήν τη νέα κατηγορία δικαιούχων. Ενώ μερικές αντιπροσωπίες τάσσονται υπέρ της συμπερίληψης των αθλητών, τονίζοντας ωστόσο τη σημασία του ορισμού και του περιορισμού της ομάδας των δυνητικών δικαιούχων, ορισμένες αντιπροσωπίες αντιτίθενται σε αυτή τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος στο παρόν στάδιο.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Προεδρία κατόρθωσε να προβεί σε ενδελεχή εξέταση του προτεινόμενου κανονισμού και να παράσχει δύο συμβιβαστικά κείμενα. Οι συζητήσεις συνέβαλαν σημαντικά στην ενίσχυση της κοινής κατανόησης της πρότασης και στην επίλυση των κύριων ζητημάτων του προτεινόμενου κανονισμού.

Ενώ η Επιτροπή έχει παράσχει ορισμένες εξηγήσεις και διευκρινίσεις σχετικά με τα σημεία που έθεσαν οι αντιπροσωπίες, αναμένονται ακόμη με πολύ ενδιαφέρον γραπτές πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο κάθε πυλώνα. Επιπλέον, πολλές αντιπροσωπίες δήλωσαν ότι απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες προκειμένου να διασφαλιστεί η προβλεψιμότητα της διαχείρισης, εξέφρασαν δε σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τη νέα έννοια της μερικής σύνδεσης για τρίτες χώρες.

Η Προεδρία κατέβαλε προσπάθειες για να παράσχει τον βαθμό λεπτομέρειας που ζήτησαν οι αντιπροσωπίες στον προτεινόμενο κανονισμό, τηρώντας παράλληλα την οριζόντια προσέγγιση των προγραμμάτων όπως παρουσιάστηκε από την Επιτροπή. Κάθε συμβιβαστικό κείμενο εκλήφθηκε θετικά από τις αντιπροσωπίες ως ένα βήμα προς τη διαμόρφωση της εντολής του Συμβουλίου ενόψει των επικείμενων διοργανικών διαπραγματεύσεων. Ωστόσο, για την επίτευξη αυτού του στόχου απαιτούνται περαιτέρω εργασίες και λεπτομερείς τεχνικές συζητήσεις.

Σύνοψη της αξιολόγησης της εκτίμησης επιπτώσεων

Διχασμένες ήταν οι γνώμες των αντιπροσωπιών σχετικά με το **πλαίσιο πολιτικής**: ορισμένες αντιπροσωπίες θεώρησαν ότι οι σχετικές εξηγήσεις ήταν σαφείς, ενώ άλλες τόνισαν ότι η εκτίμηση επιπτώσεων **επικεντρώθηκε υπερβολικά στον προϋπολογισμό** και όχι αρκετά στην πολιτική και τις αξίες της ΕΕ. Καμία από τις αντιπροσωπίες δεν εξέφρασε ανησυχίες ότι η **νομική βάση** είναι ασαφής και ακατάλληλη.

Πολλές αντιπροσωπίες διατύπωσαν αντιρρήσεις για τον **ορισμό του προβλήματος**, υποστηρίζοντας ότι η εκτίμηση επιπτώσεων δίνει υπερβολική έμφαση στις δεξιότητες και την αγορά εργασίας και όχι αρκετή στους ολιστικούς εκπαιδευτικούς στόχους. Μία αντιπροσωπία υπογράμμισε ότι, παρόλο που η αξιολόγηση είναι ακριβής και επιβεβαιώνεται από δημόσιες διαβουλεύσεις, τα προβλήματα δεν ιεραρχούνται κατά προτεραιότητα στο κείμενο και στοιχεία διαφορετικής σημασίας αντιμετωπίζονται ισότιμα.

Ορισμένες αντιπροσωπίες συμφώνησαν ότι το **κενό στα αποδεικτικά στοιχεία** αναγνωρίζεται εν μέρει στην εκτίμηση επιπτώσεων. Πολλές αντιπροσωπίες υπογράμμισαν την ανάγκη για μεγαλύτερη σαφήνεια όσον αφορά τις **συνέργειες** με άλλα προγράμματα της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» ή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Σημαντικός αριθμός αντιπροσωπιών εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη σαφήνεια της **μεθοδολογίας**. Μερικές αντιπροσωπίες πρόσθεσαν ότι η εκτίμηση επιπτώσεων φαίνεται να επικεντρώνεται κυρίως στην επιλογή 2 (ενοποίηση βάσει στόχων) που θεωρείται προτεραιότητα. Μολονότι παρέχει γενική επισκόπηση, η ανάλυση κόστους αυτής της επιλογής δεν περιλαμβάνει λεπτομερή ποσοτικά δεδομένα και εκτίμηση κινδύνου, γεγονός που μειώνει τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα. Θα ήταν σκόπιμο να συμπεριληφθούν αριθμητικές τιμές και ανάλυση κινδύνου. Μια αντιπροσωπία υπογράμμισε ότι η ύπαρξη ενός μεθοδολογικά άρτιου πλαισίου πληροφόρησης, ικανού να προσαρμόζεται με ευέλικτο τρόπο στις απαιτήσεις μέτρησης των πολιτικών, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τον σχεδιασμό παρεμβάσεων που εδράζεται σε μια στέρεη βάση πληροφοριών και εμπειρικών στοιχείων.

Πολλές αντιπροσωπίες παρατήρησαν ότι η μελλοντική **παρακολούθηση και αξιολόγηση** δεν εξετάστηκαν επαρκώς, και ότι το κείμενο δεν περιλαμβάνει σαφή και πλήρη κατάλογο ακριβών ποσοτικών δεικτών αποδοτικότητας που να συνδέονται με κάθε στόχο. Συχνά λείπουν τυποποιημένοι δείκτες μέτρησης και προκαθορισμένοι αριθμητικοί στόχοι για τη μέτρηση του πραγματικού μακροπρόθεσμου αντικτύπου των πολιτικών.

Όσον αφορά τους **στόχους πολιτικής**, όλες οι αντιπροσωπίες συμφώνησαν ως προς την προστιθέμενη αξία της δράσης της ΕΕ και εξέφρασαν συλλογική ικανοποίηση για τη διατήρηση του Erasmus+ ως αυτόνομου προγράμματος. Η εξαγγελθείσα **συγχώνευση του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκό Σώματος Αλληλεγγύης** προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις: μερικές αντιπροσωπίες χαιρέτισαν την αλλαγή, ενώ άλλες τάχθηκαν υπέρ της τήρησης του status quo ή ζήτησαν να πραγματοποιηθεί ειδική συζήτηση για το θέμα αυτό. Η συντριπτική πλειονότητα των αντιπροσωπιών εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με τον στόχο της **απλούστευσης**, υποστηρίζοντας ότι δόθηκε υπερβολική έμφαση στη χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική χωρίς να εξηγηθεί ο αντίκτυπος στους δικαιούχους. **Οι δημοσιονομικές μετατοπίσεις** σημαίνουν ότι η απλούστευση σε επίπεδο ΕΕ συνεπάγεται τεράστιο κόστος σε εθνικό επίπεδο λόγω των προσπαθειών διαχείρισης, συντονισμού και παρακολούθησης. Συνοψίζοντας, ορισμένες αντιπροσωπίες σημείωσαν ότι η εκτίμηση επιπτώσεων δεν παρουσιάζει ολιστική επισκόπηση του κόστους, αλλά το παρουσιάζει μόνο σε επίπεδο ΕΕ, χωρίς να λαμβάνει επαρκώς υπόψη το εθνικό επίπεδο. Ορισμένες αντιπροσωπίες υπογράμμισαν ότι λείπει η **συνέχεια** του δημοσιονομικού σχεδιασμού, η οποία πρέπει να προβάλλεται περισσότερο.

Η συντριπτική πλειονότητα των αντιπροσωπιών ανέφερε ότι το ζήτημα της **διακυβέρνησης** δεν είναι απολύτως σαφές και δεν εξετάζεται ειδικά. Τέθηκαν ειδικότερα τα ζητήματα της χρηματοδότησης και της συγχρηματοδότησης. Η πλειονότητα των αντιπροσωπιών επεσήμανε την απουσία επιτροπής προγράμματος και ζήτησε την επαναφορά της.

Άλλες παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από μία ή λίγες αντιπροσωπίες αφορούν ελλείψεις στην αντιμετώπιση των **περιβαλλοντικών επιπτώσεων** και την ανάγκη μεγαλύτερης προσοχής στις **εδαφικές επιπτώσεις**, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη αξιολόγηση της κατανομής των οφελών και των τοπικών αναγκών προσαρμογής, και υποστηρίζουν ότι η ανάλυση είναι λιγότερο αξιόπιστη από ποσοτικής πλευράς στις αναλύσεις των **επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα** και των **κοινωνικών επιπτώσεων**.

Ορισμένες αντιπροσωπίες ανέφεραν ότι η αντίδραση της Επιτροπής στη **γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου (RSB)** δεν ήταν αρκετά αξιόπιστη και ζήτησαν από την Επιτροπή να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους δεν επεξεργάστηκε επαρκώς τις παρατηρήσεις της RSB. Άλλες αντιπροσωπίες συμφώνησαν με την RSB ότι η υπερβολική εστίαση στη χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική δεν λαμβάνει υπόψη το περιεχόμενο των πολιτικών και τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων προγραμμάτων.

Αρκετές αντιπροσωπίες δήλωσαν ότι η θέση τους είναι μόνο προκαταρκτική.
